

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-08 nr. 429

02 septembrie 2020

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ la proiectul legii pentru modificarea Legii cu privire la tineret, nr. 215/2016

(nr. 361 din 12.08.2020)

Direcția generală juridică a examinat, în mod prioritar, proiectul de lege nominalizat, în conformitate cu prevederile art. 54 din Regulamentul Parlamentului și prevederilor Legii nr. 100/2017 privind actele normative și expune următoarele:

I. Observații generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, în corespundere cu prevederile art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Conform notei informative inițiativa legislativă are drept scop ajustarea și completarea cadrului normativ prevăzut de Legea nr. 215/2016 cu privire la tineret, în partea ce ține de sprijinul financiar și material acordat de stat pentru organizațiile de tineret, la normele privind relațiile dintre stat și organizațiile necomerciale, stabilite de Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale; introducerea mecanismului de recunoaștere a instrumentelor utilizate în domeniul educației nonformale de tineret; dezvoltarea și completarea competențelor administrației publice locale pe segmentul tineretului; precum și obligarea Executivului să adopte actele normative necesare pentru realizarea prevederilor Legii nr. 215/2016.

Ținem să menționăm că, modificările propuse au la bază recomandările și concluziile aprobate de către Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media la data de 16 decembrie 2019 prin Raportul de evaluare ex-post de impact asupra Legii nr. 215/2016.

Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art. 66 din Constituție.

2. Referitor la procedura de înaintare spre examinare în Parlament, atenționăm că:

- în temeiul prevederilor art. 109 din Constituția Republicii Moldova, art. 3, art. 4 pct. 6 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, art. 6 alin. (5) din Legea nr. 436/2006 și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 435/2006, se impune necesitatea consultării asociațiilor reprezentative ale autorităților administrației publice locale, precum și a autorităților administrației publice locale vizate pe marginea subiectului invocat prin proiectul supus avizării;

- potrivit art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură nota informativă trebuie să conțină informații privind fundamentarea economico-financiară. Cerințele în cauză se regăsesc și în conținutul art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului;

- conform art. 35 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament;

- potrivit art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate, precum și rezultatele consultărilor publice.

3. Conform art. 58 din Regulamentul Parlamentului proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare. Adoptarea prezentului proiect de lege este condiționată de existența avizului pozitiv al Guvernului, acest fapt reieșind din conținutul normei art. 131 alin. (4) al Constituției, care prevede că orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern.

II. Referindu-ne la conținutul nemijlocit al modificărilor propuse menționăm:

1. Întru respectarea exigențelor tehnicii legislative, în **titlul** proiectului textul „Legii cu privire la tineret, nr. 215/2016” se va scrie în următoarea redacție: „Legii nr. 215/2016 cu privire la tineret”.

2. Textul introductiv al **art. I** din proiect, după cifra „art. 688)”, se va completa cu sintagma „cu modificările ulterioare”.

3. Cu referire la completarea prevăzută la **pct. 3 al art. I** din proiect remarcăm că, prin conținutul ei autorii proiectului propun instituirea unor obligații pentru autoritățile administrației publice locale care atrag anumite angajamente financiare din partea acestora. În aceste condiții remarcăm norma de la art. 17 alin. (2) din Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale unde este statuat că, pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea

veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.

3.1. La art. 8¹ alin. (2) (**pct. 3 al art. I** din proiect) este prevăzut că „*sprijinul financiar acordat de stat se realizează în principal prin finanțare nerambursabilă și se oferă în urma unui concurs public organizat de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul tineretului sau de autoritățile publice locale*”. Remarcăm că, din conținutul normei citate nu este clar în ce condiții și care sunt criteriile de selecție/ de determinare a câștigătorului concursului menționat, precum și care sunt actele normative ce reglementează modul de organizare a concursului.

Astfel, întru evitarea unor eventuale neclarități și/sau interpretări abuzive recomandăm expunerea normei citate mai sus într-un mod clar, concis și fără echivoc conform exigențelor art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017.

3.2. Cu referire la textul „*oferirea gratuită sau în condiții preferențiale*” reiterăm obiecția expusă la alineatul doi pct. 3.1. din prezentul aviz cu referire la claritatea și precizia normei. Constatăm că, din conținutul proiectului dat nu este clar ce se subînțelege prin termenul de „*condiții preferențiale*”, de către cine și cum urmează a fi determinate/oferite aceste condiții.

Ținând cont de prevederile normei de la art. 8¹ alin. (3) (**pct. 3 al art. I** din proiect) și de obiectele de reglementare în prima și a doua propoziție, recomandăm divizarea conținutului acesteia în două alineate separate. Tot aici nu este clar care sunt autoritățile vizate prin textul „*autoritatea ierarhic superioară*” din norma menționată. Remarcăm caracterul ambiguu al normei respective fapt care va permite excepții potențial coruptibile și va admite interpretări abuzive.

În contextul prevederilor propuse prin conținutul art. 8¹, invocăm prevederile art. 3 din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale prin care sunt instituite „garanțiile autonomiei financiare” ale autorităților publice locale unde prin alin. (4) și alin. (5) Legiuitorul a statuat că, „*orice delegare de competențe suplimentare din partea statului în persoana Parlamentului trebuie să fie însoțită de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate*” și „*autoritățile administrației publice locale urmează a fi consultate în modul corespunzător asupra procedurilor de redistribuire a resurselor ce urmează a fi alocate acestora, precum și asupra modificărilor operate în legislație referitor la funcționarea sistemului finanțelor publice locale*”.

4. Ținând cont de exigențele tehnicii legislative, precum și de prevederile art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu referire la claritatea și precizia normei juridice, atragem atenția la termenul „*și altor structuri abilitate de stat*” din conținutul lit. n) alin. (2) art. 12 (**pct. 5 al art. I** din proiect) și recomandăm revizuirea acesteia, întru determinarea și expunerea precisă a autorităților ce sunt vizate prin norma respectivă.

În contextul obiecțiilor expuse, menționăm că, obligativitatea respectării normelor de tehnică legislativă la elaborarea actelor normative este constatată de Curtea Constituțională printr-un șir de hotărâri. Astfel, prin HCC nr. 26/2016 (§ 51), HCC nr. 2/ 2018 (§ 45) și HCC nr. 6/ 2019 (§ 39-41), Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ **legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate**. Prin hotărârile menționate mai sus Curtea a subliniat că legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să **evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică**. Astfel, Curtea Constituțională a reținut că previzibilitatea și claritatea constituie elemente indispensabile ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.

Ion Creangă,
Șef Direcție generală juridică

ex. Elena Geru
tel. 820-580